

Lekce Denša-no naka

1. Slovní zásoba (*kanren goku*)

hašša-beru = zapískání („zvonek“) při odjezdu vlaku

typy vlaků:

fucú denša = osobní vlak (přesněji: kaku-eki-tei ša „vlak stojící na každé stanici“)

kjúkó (denša) = zhruba náš rychlík

tokkjú (denša) = superexpres (např. mezi Ósakou a Kjótom stojí jenom v jedné stanici,

nebo vůbec ne)

šašó = průvodce

šarjó = vagón

-rjóme = vagón číslo...

amidana (ami = síť(ka)) = prostor pro zavazadla nad sedadly

curikawa = visící kožené madlo

wasuremono = co si někdo zapoměl: „O-wasuremono nai-jó-ni go-čúi kudasai“ = Dejte si, prosím, pozor, abyste si nic nezapomněli.

kaban = kufr. taška.

šanai hókoku = reklamní oznamy (na obrazovce) ve voze

kin'en (pozor na výslovnost –n před samohláskou!) = zákaz „kouře“ – tj. kouření

reibó, tanbó = chlazení (klimatizace), topení

senpúki = ventilátor

šihacu denša = první (ranní vypravený) spoj

šú-denša = poslední (noční) spoj

cúkin džigoku = „dojížděcí peklo“ (v přeplněných spojích)

aši-o fumu = šlápnout (komu) na nohu.

aši-o fumareru = šlápnou (mi) na nohu (tzv. „pasívum ujmy“)

konde iru, suite iru = je plný, je prázdný

bucukaru = narazit (do někoho)

osu = šťouchat

osareru = šťouchají (do mně)

NB: rozdíl sloves *osu* a *osaeru*: *osu* = šťouchat (spíš do jednoho místa) x *osaeru* = tlačit (po celé ploše)

nagameru x nozoku = dívat se/hledět x koukat (tajně/bočním pohledem/klíčovou dírkou...)

suwareru = je místo k sezení, může si tam člověk sednout

inemuri = spánek v sedě (sloveso „iru“ ve staré japonštině znamenalo „sedět“)

norikaeru = přestoupit

x norikosu/norisugosu = zapomnět vystoupit a převézt se na další stanici, sl. „previezť sa“

noriokureru = „opozdit se (k vlaku)“ – ujde mi (vlak)

juzuru = propustit (něco své ve prospěch jiného)

2. *iimawaši, bunkei*

2. tamani (... (-u) koto ga aru) = z času na čas, jednou za čas (se (mi) stane, že...)

3. **mama** = nezměněný stav

Jde o pomocné podstatné jméno, které vyjadřuje, že se stav nemění a pokračuje v původním stavu: „Tatta mama jonde iru“ znamená „Tak jak se postavil, tak v tom stavu čte“, tj. Čte ve stoje.

5. –te mo = i když, sl. aj keď, hoci

–ga nakute mo = i bez („i když není“)

6. jó-ni = způsobem, jako kdyby

„Jó“ je pomocné podstatné jméno

3. doplňky k tématu:

teikoku da 定刻だ = vlak ide na čas

(Ósaka)-juki da, (Ósaka)-juki-no denša 大阪行き の 電車 = (vlak/bus) jede do (Ó.). Je to vlak do (Ó.)

předmětové-podmětová dvojice:

bucukEru –

předmětové sloveso – “v.t.” (kdo が) si narazí / uhodí (co を) o co (こ)

(kare-ga) doa-NI atama-O bucuketa = udrel si hlavu o dveře

používá se i v tzv. „pasivu ujmy“:

džidóša-NI bucukerAREta = narazil do mňa bicykel (zrazil ma)

bucukARu –

podmětové – “v.i.”: kdo/co (が) narazí (do čeho へ)

iši-GA atama-NI bucukatta = kameň (ma) udrel do hlavy

dampuká-ga denčú-NI bucukatta = nákladník narazil do stípu

částice **jahari/jappari** (hovorově či oblastně taky **jappaši, jappa**)

1. přece jenom, sl. preda len (a, „tak skutečně!“ aj b, „tak právě naopak“)

a, Jappari kimašita! = Tak přece (jen) přišli.

b, Korewa muzukašii towa omoimasen dešitaga, jappari muzukašii desu!

2. věru, „málo platný“, „kdepak vy“ - veru „(raz) darmo“

Jappari odžózu desu ne! Darmo (kdepak vy! to se musí nechat), vám to ale ide!

3. ešte stále, rovnako

Jappari Šindžuku-ni sundeimasu ka. Ešte stále bývate v Šindžuku?

4. takisto (rovněž), tiež

(Ónosan-mo) jappari ikimasu. Aj on pôjde.

5. rétorická vsuvka: „povedal by som“, „takpovediac“/takřečeno/, „však áno“/žejo/

Jappari, korewa... / Korewa, jappari, ...